

[Alfred Jensen.]

man standser her. Er det meningen, at finansministeren skal tjene lidt på denne transaktion, på samme måde som han i sin tid tjente stort på tipstjenesten?

Jeg skal til slut sige, at vi naturligvis er meget velvilligt indstillede overfor dette forslag, men vi håber, at man i udvalget finder udvej for at stille flere midler til rådighed for ungdommens uddannelse. Ellers bliver det ikke det, ungdommen venter, og som vi skylder ungdommen, nemlig en demokratisering af uddannelsen.

Søren Olesen: Den højtærede undervisningsminister indledte sin fremsættelsestale med nogle almindelige betragtninger over ungdommens forskellige forhold med hensyn til uddannelse, og dette er blevet fulgt op af de tidligere ordførere. Jeg skal da også tillade mig at komme med nogle almindelige bemærkninger til at begynde med.

Ministeren omtalte, at mange unges evner blev forkrøblet, fordi de ikke fik den tilstrækkelige uddannelse. Dette synes jeg er at lægge lidt for stor vægt på den boglige uddannelse, på studier. Naturligvis er det ministerens specielle felt, og derfor er der vel ikke noget at sige til, at ministeren fremdrager det; men det er ikke alene gennem studier og boglig syssel, at et menneske udvikles. Det sker også på andre områder, og jeg kender masser af mennesker, som i sin tid blev forhindret i at gå den vej, som de havde lyst til, men som i andre stillinger og erhverv udviklede sig rigt og stærkt, så at man absolut ikke kan sige, at deres evner i nogen henseende blev forkrøblet og deres udvikling standset, fordi de ikke kom til at studere eller fik en boglig uddannelse, som de måske havde lyst til. Det praktiske arbejde har sin overordentlig store værdi og skaber lige så dygtige og veludviklede mennesker — også i åndelig henseende — som studievejen gør.

Det næste spørgsmål, jeg gerne vil standse ved, er, om den studerende ungdom er vanskeligere stillet end den ungdom, der går ind i andre erhverv. Der synes jeg at forslaget har nogen slagside, også i sine motiveringer. Jeg mener nemlig ikke, at der er større vanskeligheder for den studerende ungdom, end der er for den øvrige ungdom indenfor alle andre grupper. Dette

at uddanne sig igennem en eksamen, igennem et studium, er jo en slags investering, som man regner med giver vedkommende adgang til livsstilling og erhverv senerehen, på samme måde som de, der vil skaffe sig en stilling i det frie erhverv, må præstere en investering til at begynde med; de må som regel stifte gæld for at skaffe sig et erhverv, en stilling, et arbejde. Derfor mener jeg, at det, der er vigtigst i et samfund, er at skaffe de unge friest mulig adgang til erhvervslivet på alle områder. Så må de unge selv vælge frit, hvor de har lyst til at gøre deres indsats, og så må de selv tage ansvaret, også det økonomiske. Jeg mener ikke, at det er berettiget, at man overfor en vis del af ungdommen yder betydelig støtte til at skaffe sig uddannelse og erhverv, medens man ikke kan yde den samme støtte til andre grupper af ungdommen. Man kunne sige, at hvis der i et samfund er et stort behov for en eller anden bestemt slags mennesker, så måtte man søge at gøre vejen let for disse mennesker. Det er det, man har gjort for øjeblikket med den militære uddannelse, hvor man har sagt: vi har brug for så og så mange befalingsmænd og officerer; derfor får de også løn i uddannelsestiden, hvad man slet ikke på tilsvarende måde kan byde andre. I øjeblikket trænger vi vist nærest til flere murerlærlinge og andre håndværkerlærlinge fremfor flere studerende, og hvis der fra samfundets side skulle lægges vægt på at fremme tilgangen til de erhverv, hvor der er mangel på tilgang, burde man opmuntre håndværkerlærlinge, og man burde opmuntre unge mennesker, ikke mindst unge kvinder, til at blive ved landbruget, hvis man endda så galt er ved at være bange for, at de unge landmænd ikke kan blive gift og få en kone til at hjælpe sig.

Hvordan vil man endvidere administrere denne ordning? Man kan forudse, at det vil blive meget vanskeligt for den bestyrelse, der skal bestyre fonden til de unges uddannelse, at udvælge dem, hvem støtten kan tilkomme. Jeg ser, at ungdomskommissionen såvel som den højtærede minister har haft forskellige overvejelser og også en del hovedbrud med at finde ud af, hvordan det skal foregå, og man er nærmest standset ved, at det med hensyn til universitetsuddannelsen skulle være stu-